

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola VIII. III[ustrissi]mo. Et Rev[erendissi]mo. D. Cæsari Baronio
Sorano, S. R. E. Cardinali. Ivstvs Baronivs Veteracastrensis. S.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

EPISTOLA VIII.

ILL^{mo}. ET REV^{mo}. D. CÆSARI
Baronio Sorano, S.R.E. Car-
dinali.

IVSTVS BARONIVS VETE-
racastrensis. S.

INTER Romanæ Ecclesiæ præfules, inter-
que veræ ac solidæ iustitiæ præcones, qui
aduentanti nunc *Antichristo* diuina ingenij
fui acie neruos incidunt, profugisq; ab Ec-
clesia tuba sonanti receptui canunt, te faci-
lè principem esse, CÆSAR BARONI, CAR-
DINALIS ILL^{mc}, & fama dictitat, & præcla-
rissima ANNALIUM tuorum monumen-
ta contestantur. Quocirca aliquoties me
has scribere ingressum, deterruit partim
grauissimorum negotiorum tuorum recor-
datio: partim iusta debitaque Illustrissimi
nominis tui reuerentia. Sed hæsitantem
confirmavit iterum spectatissima ordinis
vestri humanitas, & inprimis benignissima
mei ad scribendum à te facta inuitatio. Qui
cum consultissimi viri, *Iosephi Windeny*
sermonibus, nec non *Patrum* quorundam
Spirensium litteris de mea ad Catholicam
fidem cōuersione certior factus esses, Sum-
moque idem Pontifici retulisses: mirificè v-
terque pro vestra pietate cum ^a beatis Dei
spiri-

spiritibus huius animulæ inuentione vos ostendistis recreatos. Atque ego si affectus istius vestri erga me magnitudinem vllis verborum præconijs satis celebrare, vel digna gratiarū actione prosequi me posse sperē, valdè oblitus sim & viriū mearū, & longè maximæ dignitatis vestræ Apostolicæ. Verum vt tam benignis celebribusque benefactoribus maiorum erga me meritorum occasionem præbeam, paucula de rebus meis, & diuturnis præsertim erroribus hac epistola commemorare animum induxi.

Qua in re illud primo loco constituo, nulla me voluntate tam diu extra Christi castra profugum, aduersus sacerdotes Dei maledicū, ab officina salutis alienum fuisse, sed patriæ partim corruptione infectū, partim peruersa præceptorum informatione inductum. Postquam enim persolutis iā quatuor *Apocalypseos* tubarū pœnis, quinta tuba sonante, hæc misera *Germania* nostra, per illam funestam ^b *cælo de lapsam stellam* ^b *Apocal. 8. 1. 2* *Essegg.* in expiabili crimine inuoluta, & fumo *tartareo*, *locustisq;* pestilentibus, in tantam fidei vitæque profanitatem adducta est: Ego quoque huius *Aegypti* incolæ, communibus, pro dolor, tenebris inuolutus, & ab regia salutis via cum alijs abstractus sum. Ac ne multus sim, vigentibus publicè erroribus,

e q. Acad.
quæst.

ribus, illud mihi accidit, q̄ *Marcus Cicero* in *Academia* de stultis Philosophis commemorat. Ceteri inquit, primum ante tenentur astricti, quam quid esset optimum, iudicare potuerunt: deinde infirmissimo tempore astitis, aut obsecuti amico cuidam, aut vna alicuius, quem primum audierunt, oratione capti, de rebus incognitis iudicant, & ad quamcunque sunt disciplinam quasi tempestate delati, ad eam tanquam ad saxum adherescunt. Viua profectò, viua deceptionis mei imago. Parentibus enim (quod misericors Deus in melius vertat) hæreticis natus, præceptoribus hæreticis vsus, patriæ hæreticæ consuetudine imbutus, ad fidem quoque hæreticam me pertrahi passus sum. Eam inquam fidem, si fides dicenda est, quæ à consensu orbis Christiani aliena, deliriorum CALVINI serua, *Donatisticam* quandam puritatem iactitat, & Catholicum nomen detestata, fidam Christi sponsam, *Romanam Ecclesiam*, miris verborum ludibrijs subsannat, & ferro furenter persequitur.

Sed quia benignus Deus simplicitatem meam & interitum miserabatur, subinde optima iam annis aliquot continuis suppeditavit remedia, quibus ad erroris & periculi sensum, sanæque mentis possessionem adduci possem. Ac primum, quia me fascinatam videbat, gloriosa Euangelicæ professi-

fessionis titulo; sæpiusculè in mentem re-
uocauit, laceram scissamque huius *Synago-
ga* faciem, quæ nullo vnitatis vinculo copu-
lata, in multas minutissimas partes secta,
capitali inter se odio diffideret, & tanquam
^d *Babylon* suis frustrata ausis, indies suppul- *d Gen. ii. 2*
lulantibus nouis fœtibus emarcesceret, at-
que extingueretur.

Deinde, vt (quod penè puer animaduer-
teram) fraudes & mendacia hæreticorum,
in detorquendis ac sugillandis Catholico-
rum sententijs, manifestius aperiret, lectio-
nem ipsorum Catholicorum authorum
suasit: primumque in manus dedit Sancto-
rum aliquot Patrum commentaria, AVGV-
STINI in primis & CYPRIANI: qui tanquam
duo fulmina belli, facilè prostrauerunt ple-
raque nouatorum mendacia, quantaque fi-
de illi in tractanda antiquitate versarentur,
demonstrarunt. Sed vt ad rem propius ac-
cederem, atque ipsam quasi arcem causæ
inuaderem, ad ipsos quoque recentiores
Theologos consulendum incitauit. Quos
vbi inspexi, tanquam ^e Bethsaidanus ille *e Marc. 8.*
gradatim sanat⁹, primum à longè videremi- *22 23 24*
hi visus sum homines tanquam arbores ince-
 dentes. Deinde continuata lectione & ^f re. *f Marc. 8.*
petita quasi impositione manus dominicæ *25.*
plenariam sanitatem recuperavi, ac diluci-
dè tandem omnia peruidere cœpi. Enim-
uerò

uerò parentum liberorumque amor, præceptorum admiratio, &c. ægrè melioribus locum dedit. Sed quia *potiorem Dei quam hominum rationem habendam noueram*, & apertissima veritas vrgebat, coactus sum illi manus dare, nec amplius reluctari potui.

Act. 4. 19. *h Cicero 4. h Vt enim lancem in libra ponderibus impositis deprimi, sic animum perspicuis cedere necesse est.* Et quum inconstantia fama insidiaretur, succurrebat Cyprianus, *Non inquietans, quia semel erratum est, ideo semper errandum est, cum magis sapientibus & Deum timentibus congruat, patrefacta & perspecta veritati libenter atq; incunctanter obsequi, quam pertinaciter atq; obstinatè contra fratres & sacerdotes pro hereticis reluctari.*

h Cicero 4. h Vt enim lancem in libra ponderibus impositis deprimi, sic animum perspicuis cedere necesse est.

Academ. quaest.

1 Epist. 73. ad Iubasanum.

Sic itaque diuina ope sanatus, fide & intellectu interioris hominis, dudum rationes omnes quæsiui, euadendi hanc lernam, & publicè profitèdi fidem meam. Sed quia Dominus ipse monebat, *ne turrim aedificaturus, aut hostem casurus, temerè ad opus profilirem, sed sumptibus prius subductis viderem, par ne operi perficiendo esse possem, ne spe deiectus, risum ludibriumque mouerem vicinis: Ego iusta me ratione moueri credebam, vt lentè agerem, & vada prius tentarem, littoraque explorarem, quam me periculoso cum meis mari committerem. Cumq; hoc sollicitè mecum iam multos*

Luc. 14. 28. & seqq.

tos

tos menses faceret *Religiosissimus in Christo*
Pater ANDREAS VERMADIVS, Ecce
θεός ἀπὸ μυχῶν, nobis de ouiculis ali-
 quibus conciliandis sollicitis, tua imprimis
 opera, CARDINALIS ILLUSTRIS-
 SIMUS, ipsū Pastorem summum conciliauit, eiusq;
 voce humanissima quæque pollicitus est.
 Quam tam optatam consilij perficiendi oc-
 casionem, vt ego è manibus dimitterem,
 nihil erat. Quin potius te auspice ac duce
 humiles qualdam, & fortasse non satis pro
 tanta dignitate compositas literulas ad se-
 dem Apostolicam conscripsi: certa spe fre-
 tus, fore vt explicatis Pontifici Maximo lō-
 gorum errorum meorum deceptionibus,
 & periculorum, in quibus ad huc versor,
 angustijs, coadiuuante diuina misericordia,
 & ingenta Pontificis Maximi bonitate, hoc
 præsertim anno *Iubilæi* & veniam delictō-
 rum, & Catholicæ vnitatis vinculum, Apo-
 stolicæque liberalitatis fructum facilius ef-
 sem impetraturus. Quod votum meum, vt
 & tu, felix consultor, voto tuo comproba-
 re, Summoque Pontifici cum aliquo insi-
 gni tuæ erga me beneuolentiæ indicio cō-
 mendare velis, per Sanctam Domini Cru-
 cem, & viuifica ipsius vulnera ardentissi-
 mē precor. Ego quàm primum Apostolicæ
 voluntatis nutum vel minima significatio-
 ne percepero, me illi absque vlla cunctati-
 one

50 IUSTI BARONII VETER.

one morigerū præstabo: & quidquid poterò ad Catholici nominis dignitatem, ad humillimam pro acceptis beneficijs gratitudinem, ad commissam denique quamcunque *Spartam* meā pertinebit, tanta *σὺν* *ἰεσὺ* fide curabo, vt nulla in parte meo muneri defuisse videar. DOMINVS IESVS Sanctissimum Pontificem, teque magnum Ecclesiæ Cardinem, meo & aliorum profelytorum bono quàm diutissimè seruet incolumes. Heidelberg. Idib. Decemb. M. DC.

EPISTOLA IX.

ILL^{mo} ET REV^{mo} D. ROBERTO
Bellarmino S.R.E. Cardinali.

IUSTVS BARONIVS VETER-
racastrensis. S.

TV verò ille es ROBERTE BELLARMI-
NE, CARDINALIS ILLUSTRIS-
SIME, quem colit & veneratur anima mea, quem diligit & exoptat cor meum. Tu es, qui animam hanc vindicasti à morte, & plusquam *Cimmerijs tenebris* obrutam, diuinæ veritatis fulgore iuxta Deū collustrasti. Tibi vota faciam, tuumque immortale nomen perpetuis laudibus celebrabo. Ecquid hoc est,
in-